

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i adm. nistracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie „ 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano, Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie.
Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA: Nadane przed tekstem mk. 3.— i w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście (4 szp.) — mk. 2,25 Nekrologja (4 szp.) mk. 1,50. Zwyczajne ogłoszenia (6 szp.) — 1.—. Drobne ogłoszenia 15 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najniżej mk. 1,50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
poddyrekcja: Fr. Fychowski.

Wtorek, 19 sierpnia Występy Mary Mrozińskiej

„Panna służąca“
Wznawiona. Krotkowiec w 8 aktach Henequina

Sroda 20 sierpnia

Zaczarowane koło

Baśń dramatyczna w 5 akt. L. Rydla.

DEPESZA

TERMINOWA

Do dyrekcji Towarzystwa

CASINO i ODEON

Warszawa 19 sierpnia

Łódź.

Przyjeżdżam do Łodzi, by być obecną podczas demonstrowania pierwszego obrazu sezonu 1919/20 „Dzieje Meżatki“, w którym występuję. Pragnę poznać wrażenia jakie odnosi publiczność łódzka podczas oglądania mnie na ekranie.

W „ODEONIE“ będę osobiście w dniu dzisiejszym o 7.30 w „CASINO“ o godz. 9-ej wieczorem.

PA!

POLA NEGRI.

Telegramy.

Rozkaz generała Szeptyckiego.

Lida, 18 sierpnia. (PAT). Dowódca frontu litewsko-białoruskiego generał Szeptycki wydał z okazji ostatniego zwycięstwa nad bolszewikami następujący rozkaz. Żołnierze frontu litewsko-białoruskiego! Jedną z największych bitew, jakie Polska stoczyła na kresach wschodnich, zakończyła się naszym zwycięstwem.

Trzy dywizje bolszewickie rozgromiono zupełnie. Obszar 23000 kilometrów kwadratów uwolniono z pod obcego najazdu. Nieśwież, Mir, Kojdanów, Słuck, Mińsk odebrano. Armaty, karabiny maszynowe, pociągi kolejowe i tyżące jeńców zdobyło. Oto wynik jednego ciągu operacji, rozpoczętych z wzięciem Mołodeczna, wśród walk, mar-

szów i wytrwałej służby, a zwycięstwo łatwym nie było. Każda z dywizji grupy mi podległej wzięła w nim swój chwalebny udział.

Nieprzyjaciel pragnący w ciągu lipca odeprzeć nas w tył, by atak w sierpniu uniemożliwić, o bagnety dzielnego pułku 2-ej dywizji legionów, którego oddziały pierwsze wdarły się do Nieświeża i grupy generała Lasowskiego walczące w ciężkich materialnych warunkach, o waleczność wojsk grupy generała Mokrzyckiego rozbił się napór wroga.

Pełna inicjatywy akcja grupa generała Rydza-Smigłego, a w szczególności oddziałów służących pod dowództwem majora Orlicza, Dreszera zaważyła przy tem nie mało. Odpierając ataki, potrafiłszy zajmować coraz nowe tereny wypadami, uderzeniem, chwytając zadawane wam ciosy i, nie dając wypoczynku nieprzyjacielowi, choć sami strudzeni ruszyliście i wy do ataku, ma-

jąc już w swym gronie dzielnych żołnierzy generała Konarzewskiego i niepowstrzymana w swem uderzeniu grupę pułkownika Strzemińskiego.

Męstwem przyświecali wam w tych bojach wasi oficerowie, z których nie jeden oddał swą krew i życie dla ojczyzny. Szczególne zasługi podkomendnych wszystkich rang i stopni podaje do odznaczenia naczelnemu dowództwu.

Żołnierze! Nie wystarczy oswojenie naszych rodaków i pobratymców na kresach, trzeba im jeszcze zapewnić spokój, bezpieczeństwo, możliwość rozwoju i pomyślną przyszłość. Dumnym z tego, że wiodłem was dotychczas do zwycięstwa, w zaufaniu rzucam wam hasło na dalszą służbę o chwale ojczyzny.

Szeptycki, generał i dowódca frontu litewsko-białoruskiego

Dr. Stefczyk ministrem rolnictwa.

Warszawa, 17 sierpnia.—Jak się ma do ministrom rolnictwa ma zostać dr. Franciszek Stefczyk, dyrektor centralnej kasy spółek Raiffeisena w Galicji.

Podsekretarzem stanu tego ministerstwa ma być poseł Tadeusz Poniatowski, przywódca stronnictwa Wyzwoleni i b. minister rolnictwa w rządzie lawelskim.

Ameryka bada pogromy na Ukrainie.

Lwów, 17 sierpnia (WBK) — Od osób przybyłych z tamtej strony frontu dowiadują się pisma miejscowe, że do Kaniowa Podolskiego przybyła komisja amerykańska w celu zbadania pogromów. W tym celu komisja wyjedzie do Zniczynki, gdzie odbył się największy pogrom. Koalicja zagroziła wstrzymaniem dowozu w razie powtórzenia się ekscesów antyżydowskich.

W dniu 17-go sierpnia zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach długoletni dyrektor i założyciel naszego towarzystwa

ARMIN FRITZE

przeżywszy lat 56.

Z niezmordowaną pilnością i niezrównanym oddaniem się pracował zmarły dla naszego przedsiębiorstwa, Jego doświadczenia jako wszechstronnym wiadomościom zawdzięczamy wielką część rozwoju naszej firmy. W głębokim pogrążeniu smutku, żegnamy zmarłego, w którym tracimy nie tylko umiejętnego kierownika naszego przedsiębiorstwa lecz i człowieka prawych i szlachetnych zalet jako też nieskazitelnego charakteru.

Pamięć po naszym drogim współpracowniku nigdy nie wygaśnie.

Towarzystwo Akcyjne Sukiennej Manufaktury
Leonhardt, Woelker i Girbardt.

Obwieszczenie.

Celem zwalczania bandytyzmu i innych przestępstw szczególnie niebezpiecznych dla porządku publicznego, Rada Ministrów na mocy ustawy Sejmowej, z dnia 30 czerwca 1919 r. nr. 55 Dz. Pr. postanowiła rozporządzeniem z dnia 1 sierpnia r. b. wprowadzić w okręgach sądów apelacyjnych Warszawskiego Lubelskiego, na 6 miesięcy

Sądy doraźne,

które wymierzać będą kary śmierci lub ciężkiego więzienia, za wymienione wyżej przestępstwa, przewidziane w kodeksie karnym, tak głównym sprawcom jak i wszystkim współnikom przestępstwa.

Śmiercią przez rozstrzelanie karany będzie

- któ weźmie udział w zbiegowisku, które dopuściło się czynów gwałtownych, w szczególności przeciwko sile zbrojnej, przeciwko urządzeniom wojskowym i rządowym, kolejom, telegrafom, telefonom, kasom rządowym, lub innym, albo uwalniło przynętami więźniów, albo do gwałtów użyło materiałów lub przyrządów wybuchowych (art. 123);
- któ takie zbiegowisko urządzi lub namówi do jego urządzenia (art. 123);
- któ popełni zabójstwo (artykuł 453—455);
- któ uszkodzi tor, tabor lub znak ostrzegawczy kolejowy, w celu rozbitcia pociągu, albo nawet bez takiego celu, jeśli nastąpiło rozbitcie, (z art. 558 cz. 3 i 4);
- któ przez podpalenie, wybuch lub zatopienie uszkodził cudzą własność (art. 562—563);
- który nabył lub przysposobił środki do uszkodzenia komunikacji kolejowej, albo do uszkodzenia przez podpalenie, wybuch, lub zatopienie, domu m. d. i. t. w. pomieszczenia instytucji rządowej, lub społecznej, kopalni, zamieszkanego budynku, statku lub jakiegokolwiek miejsca, gdzieś znajdował się człowiek; lub kto weźmie udział w Zrzeszeniu mającym na celu takie przestępstwa (art. 564 ust. 1 i 2);
- któ nocą w towarzystwie kilku osób, które zaopatrzyły się w broń lub inne narzędzie do napaści lub obrony

dopuścił się kradzieży z miejsca zamieszkanego lub takiego w którym znajdował się człowiek, lub też kradzieży z włamaniem ogrodzonego podwórza, budynku zamieszkanego (art. 584 ust. 1);

b) kto dopuścił się kradzieży w bandzie (art. 584 ust. 2);

i) kto dopuścił się zawodowego koniokractwa z miejsca zamieszkanego lub takiego, w którym znajdował się człowiek, lub z ogrodzonego podwórza budynku zamieszkanego, przed upływem lat 5 po odbyciu kary za takie koniokractwo, mając przy sobie broń lub narzędzie do napaści i obrony, tudzież kto dopuścił się zawodowego koniokractwa w sposób pod

g) i h) określony (art. 584 i 585);

j) kto dopuścił się rozboju (art. 589);

k) kto dopuścił się wymuszenia, mając przy sobie broń lub inne narzędzie do napaści i obrony, lub działając w bandzie (art. 590 cz. 2 ust. 3 i 4);

Usiłowanie powyższych przestępstw ulega tej samej karze jak dokonanie.

Ciężkim więzieniem bezterminowym lub term nowem na czas nie krótszy od lat ośmiu będzie karany:

l) kto będzie wyrabiał, nabywał, zbierał lub przechowywał materiały lub przyrządy wybuchowe, wiedząc, że przeznaczone są dla dokonania zbrodni (art. 222);

l) kto weźmie udział w bandzie utworzonej w celu uszkodzenia środków komunikacji kolejowej i wodnej, albo w celu kradzieży, rozboju lub wymuszenia (art. 279 cz. 1 ust. 2 i 2);

m) kto uszkodził lub usiłuje uszkodzić telegraf lub telefon, służący do użytku rządowego lub publicznego, w sposób inny aniżeli pod e) wskazany art. 556;

n) kto uszkodził most, służący do użytku powszechnego, w sposób inny aniżeli pod e) wskazany art. 557;

o) kto uszkodził tor, tabor, lub znak ostrzegawczy kolejowy poza wypadkami pod d) lub e) wskazanymi art. 558 cz. 1 ust. 1 i 3;

p) kto poza wypadkami pod i) wskazanymi, mając przy sobie broń lub inne narzędzie do napaści lub obrony dopuścił się lub usiłuje dopuścić się zawodowego koniokractwa z miejsca

zamieszkanego lub niezamieszkanego w którym znajdował się człowiek, albo z ogrodzonego podwórza, budynku zamieszkanego art. 585 cz. 1;

Od wyroków sądów doraźnych niema apelacji, Wyrok śmierci wykonany będzie w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu. Przestępstwa wszystkich przed popełnieniem powyższych przestępstw pod groźbą stawienia winnych przed sąd doraźny.

Warszawa, dnia 9 sierpnia 1919 r.
Komisarz rząd.

Obwieszczenie.

Zgodnie z art. 228 traktatu z Niemcami oraz z protokołem, podpisanym przez przedstawicieli mocarstw 28 czerwca r. b., służy rządowi polskiemu prawo zażądania, żeby rząd niemiecki wydał do rąk władz polskich osoby, które dopuściły się pogwałcenia praw i zwyczajów wojennych na obszarze Polski, celem sążenia ich przez sądy wojenne polskie, ukarania winnych i uzyskania odszkodowania dla pokrzywdzonych.

Pod pogwałceniem praw i zwyczajów wojennych rozumieć należy między innymi: 1) terroryzowanie ludności cywilnej przez nakładanie kar zbiorowych i stosowanie odpowiedzialności solidarnej za przekroczenia jednostek, wszelkie egzekucje bez sądu, katowanie ludzi, nakładanie kar lub wywołanie za uchylene się od sprawowania urzędów, zmuszanie ludności cywilnej do robót na terenie działań wojennych masowe ewakuowanie ludności i uprowadzenie z kraju podstępem lub siłą do robót przymusowych, represja względem duchowienstwa, wymuszanie łapówek, mordowanie zakładników, wywołanie maszyn i surowców i pozbawienie tam ludności zarobku; 2) wprowadzenie nowych podatków, nadużycia przy wprowadzaniu nowej waluty, np. zmuszanie jednostek prywatnych, instytucji, gmin lub miast do zaciągania pożyczek, grabieży i kradzieży, rekwizycje przedmiotów, niepotrzebnych dla zalogi, konstytuującej w kraju, rekwizycje dzieł sztuki, surowców, maszyn, transpozycji, dzwonnów i organów kościelnych, dachów i wogóle rekwizycje przedmiotów w granicach, przekraczających istotną możność kraju, niszczenie zabudków budownictwa i palenie domów, profanowanie kościołów i cmentarzy, ściąganie kontrybucji w granicach,

przekraczających potrzeby armji lub administracji, rekwirowanie bez wydawania kwitów, wydawanie kwitów bez oznaczenia sumy i wogóle nieformalnych, zarządzania w celu niszczenia miejscowego przemysłu, ustanawianie zarządów przymusowych na majątkach obywateli polskich i nadużycia przy tem praktykowane, planowe niszczenie lasów państwowych, gminnych i prywatnych, sprzedawanie na wyłom drzew przy szosach etc., 3) mordowanie jeńców i zaganianie się nad nimi, mordowanie i obdzieranie jrannych, ostrzelwanie szpitali, ambulansów, bombardowanie miejscowości nie bronionych etc.

W celu rejestracji nadużyć powyższych bezpośrednio poszkodowani, naczelnicy sądownictwa, jak również i inne osoby, które posiadają o tych nadużyciach określone i pewne wiadomości, zgłosić się winny do urzędu prokuratorskiego w Łodzi, w okresie czasu od 14 do 23 sierpnia r. b. pomiędzy godziną 9—12. (Gmach sądu Okręgowego, Pańska 115, pokój 51). Rejestracji podlegają tylko takie wypadki, w których mogą być wskazane urząd i nazwisko sprawcy, względnie tylko urząd.

Osoby, mieszkające po za Łodzią, mogą także zgłaszać się z zameldowaniem wiadomości im wypadków powyżej wyszczególnionych nadużyć do wójty swojej gminy, w miastach zaś do miejscowej policji przed 22 sierpnia.

Wójci gmin powinni za pośrednictwem sołtysów ogłosić treści niniejszego ogłoszenia, następnie szczegółowo zarejestrować złożone zażalenia w formie krótkich protokołów, z dokładnym opisaniem faktu, wymienieniem czasu i miejsca, wskazaniem nazwiska i urzędu winnego (względnie tylko urzędu), jak również imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania poszkodowanych i świadków.

Sporządzone w ten sposób protokoły winny być dostarczone do Kancelarii Komisarza Rządowego w Łodzi przed 24 sierpnia r. b.

Niezależnie od tego wójci gmin powinni wpłynąć na osoby, które zgłosiły zażalenie, żeby osobiście stawili się do urzędu prokuratorskiego w dniu 25 sierpnia o godzinie 9—12 rano, gdzie zostaną zbadane przez władze sądowe.

W S. Prokuratora Sądu Okręgowego w Łodzi

S. Piłszczyński

GRAND-RINO

PO RAZ PIERWSZY W ŁODZI NANTAS

Dramat w 5 cz. według głośnej powieści M. Zoli osnuty na tle życia plutokracji i finansjery paryskiej wykonany przez znaną fabrykę włoską „ITALJA“ w Rzymie.

Nad program: „TRIEST OSWOBODZONY WITA SWEGO KRÓLA“

aktualne zdjęcie z wojny Europejskiej.

Fabrykę maszyn rolniczych!

SPRZEDAM całkowicie z budynkami lub częściowo z motorem benzynowym 6/8 H. S., tokarnię 2 i pół metr. **WISZCZKI**, 2 wiertarki, maszynę szmerglową, kamień do ostrzenia, wentylator, szach maszyn, maszynę do giera obręczy, 2 mlechy kowalskie, 8 kowadła, transmisyje 11 metr. x 4. milim. P. **Łozzobobla** 12/4 P. S. Pilniki, aparat do szwajcowania antogeniczny; wszelkie narzędzia ślusarskie i kowalskie, żelazo sztabowe, rury śruby, maszyny i narzędzia rolnicze i t. d. Sprzedam też wszelkie maszyny i narzędzia osobno. Obejrzed można w każdym czasie.

M. A. Majewicz.

Fabryka maszyn rolniczych, Krotoszyn w Poznańskiem, ul. Stodowa 10-12.

Dyrekcja Gimnazjum Filologicznego T-wa „OSWIATA“ w ŁODZI, Placowa № 13,

zawiadamia, że egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 1 września o godz. 12-ej w południe, zaś lekcji w dniu 5-tym września o godz. 10 rano.

Uczniowie byłego II-go Gimnazjum Filologicznego, pragnący uczęszczać do Gimnazjum T-wa „OSWIATA“, winni zapisać się w Kancelarii szkolnej przed dniem 25 sierpnia; w przeciwnym razie miejsca nie będą dla nich zarezerwowane.

Kancelaria otwarta codziennie, w dni powszednie od godziny 11-ej do 1-ej po południu.

Dyrektor: **Wacław DAVISON.**

**Hotel p. f. Manteuffla :: Pierwszorzędna Polska Restauracja ::
wł. J. Petrykowski. Codziennie Trio Rychtera**

Wielki wybór potraw a la carte, Przedwojenne wina pierwszorzędnych domów po cenach obywatelskich.

TYGODNIK

„ROZWÓJ“

poświęcony unarodowieniu życia polskiego we wszystkich dzielnicach.

Od 1-go czerwca wychodzi w soboty w powiększonej objętości.

Komitet redakcyjny stanowią pp.: **Marja Buyno Arctowa**, dr. **Tadeusz Dymowski**, **Wacław Kryński**, inż. dr. **Gabryel Mozdzyński**, **Stanisław Pieńkowski** i inż. **Stefan Smoleński**. — Redaktor **Stanisław Pieńkowski** i sekretarz **Wacław Kryński**.

Cena przedpłaty: rocznie 45 mk., półrocznie 23 mk., kwartalnie 12 mk., miesięcznie 4 mk. 50 fen. Oddzielny zeszyt 1 mk. 50 fen.

Adres redakcji i administracji: **Warszawa, Żorawia № 2.**

Psy policyjne,

rasy „**doberman**, **niemiecki owczarek** i **airedaleterrier**“ skupuje Wydział IV. Rejestracyjno-Karny Głównej Komendy Policji Państwowej, Warszawa ul. Długa nr. 30. Oferty z opisem (ewent. fotografią) psa należy przysłać tamże do 25 b. m.

Hodowla i tresura psów policyjnych.

8-mio kl. Gimnazjum Filologiczne

K. Tomaszewskiego

Ogrodowa 26

Egzaminy wstępne rozpoczną się 26 sierpnia o g. 9 r.

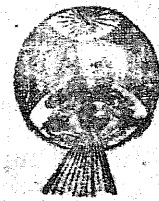
Zakład Naukowy

HELENY CHOLEWICKIEJ

Piotrkowska 120

przysposabia sterannie chłopców do szkół męskich wszelkiego typu. Zapisy rozpoczęte. Kancelaria otwarta między 9-3. Dla dzieci młodszych Zakład freblowski.

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna Nr. 1. Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficz-

Nadeszły oryginalne amerykańskie maszyny i ostrza

Gilette,

oraz mydła Johnson'sa.

Wieńce gustownie i tanio w kwaciarni GŁÓWNA 2.

Bez konkurencji zelówki męskie od mk. 15, damskie od mk. 6, oraz całe krzyże, odpadki i t. p. poleca sprzedaj skór **Bernard Bergman** 44 Piotrkowska 44.

Największy Polski **Zakład Graficzny**

w ŁODZI, Piotrkowska 91

Z. TERAKOWSKI i SKA

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie Litografji, Drukarni i Introligatorni wchodzące jak: papiery wartościowe, podręczniki szkolne, wszelkie druki afiszowe w kolorach, księgi handlowe, torebki, pudełka i t. p.

SWIERZBĘ

leczy radykalnie

SKABIODERMA MOTOR.

Dr. Garliński
powrócił.

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja № 11.

Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć: od 9-11 i do 6-7 i pół p. p. Panie 11-12 rano.

Polska Krajowa Kasa POŻYCZKOWA
Oddział w Sosnowcu

poszukuje rutynowanego korespondenta-bankowa ze znajomością języków obcych. Wyczerpujące oferty z podaniem życiorysu i odpisami świadectw podyśłać do dyrekcji Sosnowiec, Warszawska nr. 6.

OBUWIE

trwałej wygodne ze skór zagranicznych — po niskich cenach poleca

JÓZEF DURNY

21 GŁÓWNA 21 (dawniej №24) Biuro Reklamy Gersdorfa.

ogłoszenia drobne.

Marja Brzezińska, ul. Przędzalniana 18, zgubiła książeczkę legitymacyjną na chleb, dla 5 osób.

Przyjme chłopców na praktykę do ślusarni ul. św. Ludwika nr. 43.

W. Łyczkowski. Wytwórca blacharska, oraz przedsiębiorstwo krycia dachów. Łódź, Piotrkowska № 188.

Teodor Sajler, zgubił paszporty 1) niemiecki, wydany w Prusach, rosyjski, wydany w Łodzi, Edward Szylchabel zgubił paszport rosyjski wydany w Pałanich.

Kupię motor o sile 9-10 koni, ni. 220 wolt Oferty z podaniem ceny pod „Motor“ w Adm. „Straż Polskiej“

Michałowi Zdobysz, ul. Przędzalniana 6, skradziono książeczkę legitymacyjną na chleb, dla 4 osób.

Teodor Sajler, ul. Kilińskiego 119, zgubił kartę węgla. **Adamowicz Sura**, ul. Długa 29 zgubił kartę węgla.

Piotr Karolak z ul. paszport rosyjski, wydany z gm. Białe pow. Brzezińskiego.

W niedzielę d. 17 sierpnia r. b. na ul. Piotrkowskiej znaleziono kluczy. Odebrać można w Administracji „Straż Polskiej“

Rajmoldowi Leiman, ul. Sosnowa 5, skradziono paszporty, rosyjski za № 5736, i niemiecki za № 78382, wydany w Łodzi, książeczkę legitymacyjną na chleb za № 8684 oraz paszport niemiecki za № 105732, wydany w Łodzi na imię Emmy Leiman i paszport rodzinny, za № 105732, wydany w Łodzi na imię Artura Leiman.

ChOROBY: żółtaczka, nieszek obstrukcyjne, hemoroidy leczą Szwajcarskie gorzkie zioła D-ra Bonera, apteki, sklepy apteczne.